

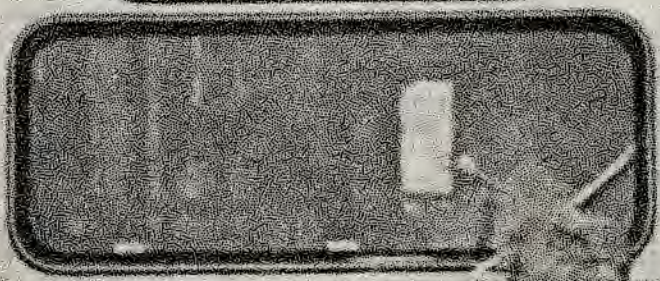
Røde Garde

Avisa til SUF(m-l)

Nr.1-1973 1krone

9 JAR
OVER SKØYEN

166

Egen ungdomsgruppe
i lagforeninga?

Se rapporten på 10. Spisestua side 8-9.

– Er 1973 et historisk år, Sigurd Allern?

Det vil i alle fall bli det i den forstand at det nå er definitivt klart at MLG vil danne det nye kommunistiske arbeiderpartiet i år.

Men dette er ikke det første forsøket på revolusjonær organisering. Vi snakker vel om 4' revolusjonære forsøk på organisering eller partidannelser. Den organi-

gjennom å delta i dagens aktuelle kamper. Et område jeg spesielt vil nevne er hvordan partiets medlemmer vil måtte gå i spissen for å utforme en progressiv enhetspolitikk innafor fagbevegelsen i opposisjon mot den nåværende LO-ledelsen. Arbeiderpartiets grep om fagbevegelsen er grunnlaget for deres politiske makt over proletariatet. Vi oppfatter fagbevegelsen som det aktuelle hovedområdet for marxist-leninistene å jobbe i, og her er vi svært opptatt av å gå i allianse med alle venstrekrefter som finnes innafor fagbevegelsen.

– Vil partiet bli et sterkt parti?

I dag har vi et MLG som er landsomfattende med enheter i alle fylker og på en lang rekke viktige industriarbeidsplasser. Vi har begynt det arbeidet som vil ta lang tid, å gro sterke røtter i arbeiderklassen. Framgangen de siste åra,

har det vist seg nyttig å ha organisasjoner for ulike grupper av folket som er disses eiendom, og som skal forsvare deres interesser. Særlig viktig har det vært å legge vekt på ungdommens organisering: Ungdomsforbundet vil skille seg fra partiet på mange måter, både i betydninga for revolusjonen og i måten å jobbe på, men det må evne å ta opp og slåss for ungdommens interesser, og fostre ungdommen i kommunistisk politikk.

Det at det blir dannet et kommunistisk parti gjør det mulig for SUF(m-l) å konsentrere seg om ungdommens problemer i langt større grad enn tidligere.

ET BREIERE UNGDOMSFORBUND – UTTRYKK FOR STYRKE

Sigurd: I det gamle SUF(m-l) måtte medlemmene gå gjennom en lang og teoretisk grunnsirkel og jobbe hardt og

Et nytt kommunistisk parti – ungdomsforbundet

Intervju med Sigurd Allern, formann i ML-gruppene, og Sverre Knutsen, formann i SUF(m-l)

seringa som Thranitterbevegelsen gjorde omkring 1850 var klart retta mot den herskende klassen. Den var en før-marxistisk bevegelse, hadde lite erfaringer å bygge på, og ble knust med vold av statsapparatet.

Arbeiderpartiet er vel å regne som det andre forsøket, spesielt etter at venstreopposisjonen seiret i 1918: Men sjøl om det hadde brei basis i fagbevegelsen, ble det aldri noe kommunistisk parti.

Sjøl om vi kan stille spørsmål ved NKPs evne til å analysere situasjonen i Norge og om skoleringen av medlemmene, er det opplagt at NKP videreutvikla de revolusjonære tradisjonene fra forrige århundre etter 1923. Det er også et ubestridelig faktum at i likhet med Arbeiderpartiet så degenererte NKP. Det er jo det her som er bakgrunnen for at det i Norge er behov for et nytt parti som stiller seg på den kommunistiske plattformen og som organiserer seg etter den demokratiske sentralismen.

– Er det ikke nok partier på venstresida i dag, kunne vi ikke gå inn i NKP for å omskape det til et kommunistisk parti?

Det er en kjent sak at NKP i flere tiår har vært konsolidert på en revisjonistisk plattform. Å gå inn i NKP for å gjøre det til et kommunistisk parti, oppfatter jeg ikke som noe annet enn å gå inn i hvilket som helst parti for å gjøre det kommunistisk.

– Hva vil partiets oppgaver bli når det blir dannet?

På lang sikt så har vi oppgaven å forsøke å lede an i og utløse arbeiderklassens kamp for proletariatets diktatur og et kommunistisk samfunn. Men det vi kan si i tillegg, er at partiet må utvikle sin ledelse og sin tillit i arbeiderklassen

og spesielt etter folkeavstemningen har i alle fall overbevist oss om at det partiet som blir danna både er et politisk sterkt og organisatorisk ganske godt utbygd parti.

En sak som er naturlig å ta med i tillegg, er at den norske ml-bevegelsen, til forskjell fra en del partier og organisasjoner i Europa, allerede fra starten av vil ha et sterkt ungdomsforbund. Sett som helhet er den norske ml-bevegelsen en sterk bevegelse.

UNGDOMMEN TRENGER PARTIET

– Sverre Knutsen, har denne partidannelsen svekka ungdomsforbundet?

Jeg tror ikke det, tvert imot så tror jeg at ungdommen trenger et kommunistisk parti. Vi har mange eksempler på at ungdommen trenger støtte fra arbeidsfolk for å oppnå varige forbedringer.

Sigurd: Jeg var på Vestlandet et sted hvor yrkesskolen der hadde en rektor som var Høyremann og gjennomførte politisk undertrykkelse. Det vi fant ut ville være en god ting, var om elevene retta en henvendelse til den største fagforeninga på stedet. Medlemmer av SUF(m-l) tok kontakt med fagorganiserte marxist-leninister for å få dem til å gå i spissen for at foreninga skulle slå i bordet og forlange at det ble ryddet opp i forholda på yrkesskolen og ta opp kampen mot politisk undertrykkelse.

– Ungdomsforbundet vil vel skifte karakter etter at det blir dannet parti, Sverre Knutsen?

Først litt prinsipielt. De marxist-leninistiske erfaringene har vist at uten et kommunistisk parti har det vært umulig for arbeiderklassen å vinne fram til en sosialistisk revolusjon. Men utover dette

oppofrende. Dette var nødvendig for å bygge opp en kommunistisk kjerne i Norge. Dette er ikke situasjonen i dag som vi har et MLG og snart et kommunistisk parti. Spørsmålet om politisk ledelse er ikke lenger avhengig av et ungdomsforbund med så strenge krav til opptak og arbeid.

Jeg tror at de mange som er litt redde for at ungdomsforbundet skal bli breiere og større vil bety oppløsning av kommunismen, bør ta med i betraktning at det nettopp er et uttrykk for styrke at vi kan utvide og stille mindre krav, gjøre ungdomsforbundet mer til en masseorganisasjon.

– Dette betyr altså at ungdomsforbundet skal forandre seg eller er inne i en forandingsperiode. Sverre Knutsen, hvordan kommer organisasjonen til å se ut i framtida?

I et års tid har det pågått en bevegelse i ungdomsforbundet som har hatt som

målsetting å gjøre SUF(m-l) til en organisasjon av den typen Sigurd pekte på. Denne bevegelsen har i SUF(m-l) blitt kalt omdanningsbevegelsen. Kort kan vi si at den retter seg inn mot å bekjempe alle former for arv fra den gamle organisasjonen som ikke svarer til de behov ungdommen har for organisering i dag. Målet er å bli en organisasjon som jobber på en sånn måte at det er mulig for vanlig norsk ungdom å bli medlem.

Alt dette diskuteres nå, hvordan vi skal føre fram politikken vår på en grei måte og arbeide for at store grupper av norsk ungdom skal bli medlem.

Mye står igjen, men vi har allerede blitt mye større. Vi har kommet langt i å organisere det jeg vil kalle vanlig norsk ungdom, og også i arbeidsmetodene har vi hatt kraftig utvikling.

Enkelte kamerater har tvilt på om det går an å være en masseorganisasjon og samtidig stå på en kommunistisk plattform. Jeg tror det er mulig hvis vi løser oppgavene vi har satt oss i omdanningsbevegelsen.

skal bli masseorganisasjon

Sigurd: Det er nok en del, ikke minst blant eldre medlemmer av ml-bevegelsen som er redd for at dette skal bli en ungdomsklubb med bare viser og sang og ikke noe politikk. Jeg tror disse tar feil, og jeg tror heller ikke de forstår sin egen rolle som de mest aktive og best skolerte. Skulle ikke disse i dag gå i spissen for å organisere så mange som mulig i ungdomsforbundet, og heller utnytte sin skoling til å gi andre muligheter til studier og politisk aktivitet, og ikke sette sin egen utvikling opp mot det å organisere folk på kommunistisk vis?

Sigurd: SUF(m-l) har i dag kommet lengst i å organisere eldre ungdommer som gymnasiaster og studenter. Jeg tror det ville være nødvendig å få en langt sterkere prioritering av folk i ungdomsskoler og yrkesskoler enn det som ser ut til å være tilfelle i ungdomsforbundet i dag.

Sverre: Det er en meget viktig oppgave å organisere store grupper av ungdom i 14–16 års alderen nettopp fordi de som seinere går ut og blir unge proletarer finnes i disse skoleslagene.

Jeg tror i tida framover at dette kommer til å bli det viktigste arbeidsfeltet for ungdomsforbundet. Et viktig skritt på veien til å få bedre røtter i arbeiderklassen er å organisere ungdommer i disse skoleslagene. Da er vi nødt til å arbeide oss fram til en grei måte å framstille politikken vår på, og si hva vi akter å gjøre med de problemene f.eks. ungdomsskoleelevene står overfor.

EGET FORBUND FOR STUDENTER?

Sigurd: Det er en ting til jeg har lyst til å ta opp: Innenfor et sånt ungdomsforbund hvor det i dag finnes både unge

arbeidere, skoleelever og studenter, og store aldersforskjeller, tror jeg det er viktig å skille litt i metodene for arbeid og ledelse. I den forbindelse har en del MLG'ere diskutert om det vil være riktig å skille ut et studentforbund fra ungdomsforbundet. Det er viktige motargumenter mot å lage et studentforbund som utelukkende består av intellektuelle, men samtidig er det klart at det er en hemske for omdanninga at ungdomsforbundet står så sterkt på universiteter og høyskoler, og så svakt i forhold til mulighetene på ungdomsskolene. Dette er en ide jeg vil oppfordre SUF(m-l)s medlemmer og Røde Gardes lesere til å diskutere i tida framover.

HVA DISKUTERER MLG?

– *Sigurd Allern, kan du si litt om hva dere diskuterer innafor MLG i dag?*

Innafor ML-gruppene foregår det en stor diskusjonsbevegelse som er basert på et forslag til program for revolusjonen i Norge, et arbeidsprogram og vedtekter for det kommende partiet. I tillegg blir det

En annen sak vi diskuterer er om kommunister kan stille i valgfront med andre partier. Sjølv vil jeg hevde at det er både tillatelig, mulig og i noen situasjoner ønskelig. Det er gjort i både Russland, i Albania og i Vietnam forøvrig. Det som er viktig å diskutere er om det er ønskelig i dagens situasjon, hvilke vilkår vi skal stille for samarbeid med andre grupper og andre partier. Den diskusjonen håper jeg ungdomsforbundets medlemmer vil delta aktivt i utover våren.

– *Sigurd Allern har sagt at det nye partiets viktigste arbeidsområde vil være fagbevegelsen. Har ungdomsforbundet noe hovedområde for arbeidet sitt?*

Sverre: Mao Tsetung har understreket den avgjørende betydningen det har for folkets sak at folk er organisert. Vi mener at arbeid i masseorganisasjonene er en viktig og sentral oppgave. Det arbeidet som ungdommens interesseorganisasjoner som NGS, YLI og NSU f.eks. utfører, er et arbeid som har blitt av langt større betydning enn tidligere. Det finnes feil i arbeidet til disse organisasjonene som kan

diskutert spørsmålet om å stille kommunistiske lister ved stortingsvalget i 1973. Vi oppfatter det som veldig viktig at ungdomsforbundets medlemmer gjør seg kjent med disse forslagene til program for det kommende partiet. Det er klart at hvis forholdet mellom ungdomsforbundet og det kommende partiet skal bli virkelig levende, og basert på politisk forståelse og tillit, må også partiungdommen kjenne de politiske målene som partiet har satt seg.

SKAL PARTIET DELTA I VALG?

Til spørsmålet om valg kan jeg si at det fra MLGs side er klart at vi opprettholder det marxist-leninistiske synet om at vi ikke har noen prinsipper mot å stille til valg.

Det vi først og fremst diskuterer er en vurdering av bevegelsens styrke og muligheter i 1973.

rettes på, men det er viktig at de som mener det kan gjøres noe med dette går sammen om å gjøre det. Når de gjør dette, betyr det framgang for ungdommens kamp, og for de ulike interesseorganisasjonene. Til nå har arbeidet med å få forskjellige progressive grupper til å samarbeide på konkrete saker vært utilstrekkelig. Vi i SUF(m-l) mener at angrepene på disse organisasjonene fra staten og fra reaksjonære blant ungdommen, gjør det nødvendig at en slår seg sammen og forener så mange krefter som det er mulig å forene.

Vi kommer også til å ta initiativ til at sånt skjer i tida framover. Organisasjoner som AUF, SFU, KU og andre kan sammen med oss ta initiativ til mange bra saker i disse interesseorganisasjonene som vil styrke ungdomsmassenes muligheter til å slåss for sine interesser.

RØDE GARDE

Organ for SUF(m-l)
Boks 6179, Etterstad, Oslo 6.
Postgiro 20 60 68.
Abonnementpris kr.12,- pr. år.
RØDE GARDE kommer ut med 9 - 10 nr. i året.
Redaktør og ansvarlig utgiver: Arne Bråten.
Trykt hos A/S Duplotrykk 1973.

God framgang for NGS

Inntil for et par år sida var Norges Gymnasiastsamband en byråkratisk organisasjon, der sentralstyret ble sett på som et springbrett til administrativ erfaring som kunne hjelpe fram en karriere i næringslivet. Noen elevråd gjorde en hederlig innsats, men det ble gjort lite for å stimulere og hjelpe grunnorganisasjonene.

Har det så blitt så veldig mye bedre nå?

Organisasjonen er i ferd med å forstå at den må kjempe aktivt for elevenes interesser, støtte aksjoner, sette i gang aksjoner og drive fram forbedringer for elevene. Det er også en voksende forståelse for at elevene må mobiliseres hvis dette skal skje. Vi har sett framgang ved at sentralutvalget har støttet samene og nynorskelevenes aksjoner. NGS har utgitt en avis som til en viss grad informerer og kan være til nytte for medlemmene.

Det har ikke vært noe gjennombrudd i demokratiet og medlemsaktiviteten. Å klare det er nok ikke gjort på en dag, men vi mener det er riktig å peke på framgang, særlig når det gjelder innstillinga til arbeidet.

Hva mangler NGS? Vi mener at noe fundamentalt for gymnasiastene er å få en organisasjon som klarer å ta lokale initiativer, der grunnorganisasjonene blir redskaper på hver enkelt skole. Vi mener det er meget viktig for NGS å stille seg i spissen for å stoppe Steen-komiteen og arbeidspresset i skolen. Vi mener også det er strålende at norske gymnasiaster gir et håndslag til kampen mot imperialismen gjennom Operasjon Dagsverk. Men alt dette blir også umulig å klare dersom medlemmene ikke har full tillit til organisasjonen og vet at den jobber for deres sak.

Vi mener at forståelsen for den lokale kampen ikke er sterk nok. Viktig i dette bildet er: Det har hittil ikke vært naturlig for f.eks. elever som har problemer, som er blitt urettferdig behandla eller grupper som har for dyr reise, å gå til basisgruppa eller elevrådet for å få med seg organisasjonen til støtte for seg. Vi tror også at basisgruppene må inspireres til å arbeide mer for miljøet på skolen.

Tillit vokser fram gjennom gode erfaringer. Hittil har elevene for lite å bygge opp noen virkelig tillit på. Men vi har god tro på at framgangen vil fortsette og gi seg mer håndfaste uttrykk.

4500 var opplaget på hvert av heftene i SUF(m-l)s studiesirkel – nå er det 30 igjen av det første heftet.

Er folk fornøyd med sirkelen, Helge Øgrim?

– Vi har fått mange reaksjoner på denne studiesirkelen. De fleste er svært positive, særlig fra de yngste. Vi har fått mye fin kritikk også, slik at neste sirkel kan bli bedre.

Har dere inntrykk av at heftene brukes til studiesirkler, eller blir de lest enkeltvis?

– Jeg tror vi kan si at 95% blir bestilt fra oss til grupper, men vi kan selvfølgelig ikke si om alle benyttes i studiesirkler.

Studieaktiviteten er med andre ord stor i ml-bevegelsen i dag?

– Ja, når vi tenker på at MLGs sirkel også har gått i flere tusen eksemplarer, virker jo det betryggende for studiene.

De kan bestilles hos Oktober,
Boks 8379, Hammersborg Oslo 1.

USA-IMPERIALISMEN

Den amerikanske imperialist sniker seg inn!
Han krever å få all den rikdom han finn.
Han skyr ingen metoder kapper av alle hoder!
Mange soldater, er lei av kampen.
Men Nixon bare skruer opp dampen!
Tenk om Nixon sjøl måtte hogge veden.
Da ble nok tonen en annen!
Nixon ville skrike som bare faen.

K.B., Moss

Yrkesskoleelev på Sogn til Røde Garde:

Umulig å leve på stipendiene

– Hvordan bor du?
 – Jeg deler et rom med en annen på et hybelhus. Vi betaler 300 i leie. Alle på hybelhuset deler kjøkken og bad. Det er trangt og det tar på å bo to sammen på et rom, du føler at en går oppå hverandre.
 – Hvor mye har du i stipend?
 – Tilsammen 3400 i året.
 – Det klarer du deg ikke med?
 – Nei, faren min som er anleggsarbeider i Sør-Helgeland sender meg penger. Lån er ikke så bra mener jeg, for da får en problemer med å betale tilbake når en er ferdig med utdannelsen.
 – Hvordan synes du det er å bo i Oslo?
 – Jeg liker meg ikke, det er stort og «kaldt» her, alt er upersonlig og det er vanskelig å bli kjent med folk.
 – Hva med skolen da?
 – Den er også alt for stor, og vi har regler som om det skulle være en barneskole, ikke lov å være inne i frikvarterene eller oppholde seg i gangene. En annen ting er at kantina er alt for liten den har bare plass til 180 om gangen, og så er det dyrt der, 1kr for en kopp te og 3,75 for et lite smørbrød. Kantina er egentlig en maskinhall, den er bare ombygd, det samme gjelder gymsalen. I 1963 ble det planlagt et velferdsbygg, men det er enda ikke gjort noe med det. Men mange av lærerne er greie, og jeg har jo blitt godt kjent med klassen min, der trives jeg bra.

– Hva gjør du i fritida?
 – Jeg liker faget mitt som er foto, og det driver jeg en del på med. Og så har jeg jente i byen, og vi går ut av og til, men alt er dyrt i Oslo så det blir ikke så mye av det. Jeg er også med i bygdelaaget og vi har en hytte i Lommedalen som vi drar opp til en gang imellom.
 – Driver du med noe politikk?
 – Ja, jeg deltar i FNL gruppa på skolen.

I år ble flere fra yrkesskolen nøddinnkvartert.

OSLO YRKESKOLE, SOGN:

– PÅ ETT ÅR PRODUSERER SKOLEN 3500 ELEVER.

– 2000 ER DER HVER DAG.

– OVER 700 ELEVER ER IKKE HJEMMEVÆRENDE I OSLO KOMMUNE.

– CA. 350 AV DEM KOMMER FRA ANDRE FYLKER ENN AKERSHUS.

– FLERE BRUKER TIMER HVER DAG PÅ Å KOMME TIL SKOLEN: DE BOR F.EKS. PÅ MYSEN, I DRAMMEN, EIDSVOLL, MOSS OSV.

– SKOLEN BEGYNNER KL. 8.00 OG ER FERDIG KL. 16.30.

– MANGE MÅ STÅ OPP KL. 5.00 FOR Å KOMME SEG TIL SKOLEN, OG ER HJEMME IGJEN KL. 19.00.

«Det kan bli bedre på yrkesskolen»

Røde Garde har snakket med Karleif Halvorsen, elevrådsformann på Oslo Yrkesskole, Sogn.

RG: Yrkesskoleelevne med de fattigste familiene kan få stipend opp til 435 kr. i mnd. hvis de bor hjemmefra, og boligforholdene er helt krise for mange av dem. Dere er den mest

undertrykte delen av skoleverket i Norge, hvorfor har dere ikke gjort mer for å forandre situasjonen deres?

KH: Ja, det kan du spørre om. De fleste går på yrkesskolen bare ett år, noen kortere, dermed blir det vanskelig å drive jevnt arbeid. Men hovedårsaken til at vi ikke har kommet noen vei med kravene ligger i oss sjøl. Vi har tenkt at siden vi går her så kort får vi heller holde ut, det er jo ikke så farlig. Det vi må innse er at jobber vi hardt en stund det året, kan vi få bedre forhold, det kan bli lettere å gå på yrkesskolen for oss og andre. Grunnen til at stipendiene og boligforholdene er så viktige for oss er at skolesentraliseringa har rammet oss kraftig. Det er forholdsvis få yrkesskoler, men mange utdannes der hvert år. Derfor må flere flytte hjemmefra, og det nytter ikke å leve på stipendiene, så familiene må støtte dem økonomisk, bare de som går to og tre år får lån.

Men vi har gjort noe, statsbudsjettet som kan sees på som et lønnsoppgjør fordi det fastsetter stipendiene, streiket nesten alle på skolen imot en time i fjor, og i år deltok mange på

aksjonsdagen 16/11, men etter aksjonene har aktiviteten falt sammen.

RG: Enkelte har sagt at siden yrkesskoleelevne har så dårlige kår må studentene slutte å kjempe for sine krav?

KH: Studentene er bedre organisert og har vært mer villige til å gå til kamp. Derfor har de også vunnet fram med flere av kravene sine, og i kampene mot statsbudsjettet har vi stått sammen med studentene, og det har bare styrket oss. Det fører ikke fram å tro at hvis studentene ikke krever noe så vil staten gi oss mer penger.

RG: Slutt-kommentar?

KH: Vi skal bli industriarbeidere, en av de mest utbytta gruppene i samfunnet. Det er en av grunnene til at staten kan behandle oss som de gjør med usle stipend, ikke hybelhus, ikke velferdsbygg osv. De håper at vi skal bli lydige arbeidere som ikke skal gjøre opprør, men jeg tror borgerskapet og staten skal bli skuffet.

Reelt demokrati?

Kravene til medlemskap i NGS' basisgrupper er:

1. Nei til elev- og lærerfiendtlig rasjonalisering.
2. Ja til reelt demokrati.
3. Ja til allmannamøtet som elevenes høyeste organ.

Vi på Kirkenes gymnas mener at den andre parolen må fjernes. Basisgruppene skal samle alle elevene om enkeltsaker som angår oss. Parolene må derfor være entydige og ikke gi grunnlag til splittelse. Men betyr en demokratisk skole det samme for Unge Venstre som for SUF(m-1)? Nei, og derfor kan parolen være med på å innsnevre basisgruppa, avhengig av hvilke politiske oppfatninger som er sterkest representert i organisasjonen.

Vi foreslår at parolen erstattes med »forsvar de demokratiske rettighetene». På nesten alle skoler finner vi eksempler på at elever er blitt hindret i politisk aktivitet, og denne parolen retter seg entydig mot slike udemokratiske forsøk. Denne parolen vil samle alle elevene.

Gymnasiaster, diskuter disse parolene. La oss få store demokratiske diskusjoner slik at disse danner grunnlaget for en mer slagkraftig elevorganisasjon.

Hilsen medlemmer i basisgruppa
ved Kirkenes gymnas.

Elever ved Rana Yrresskole må **JOBBE GRATIS** for Jernverket!

Jeg går på Rana Yrresskole på maskinlinja og mener at en beskrivelse av forholdene på skolen fortjener spalteplass i Røde Garde. Det er 340 elever på skolen, halvparten bor hjemme fra, mens internatet bare tar 24 stk. fordelt på 12 rom. Resten har måttet finne seg andre steder å bo. Jernverket er en viktig bedrift her, og skolen utdanner mye av arbeidskrafta dens. To av linjene får ikke statsstøtte, det er min og mekanikerlinja. Vi må skaffe penger til linjene ved å jobbe med oppgaver for Jernverket i skoletida, men vi får ingen lønn for det, den går til å betale utgiftene til linjene. For å skaffe penger har vi også blitt satt til jobber som ikke har noe med faget vårt å gjøre, for eksempel nedrivningsarbeider. På denne måten sparer staten penger, og Jernverket får billig arbeidskraft, yrkesskolen vår tjener dermed direkte kapitalistenes behov.

Maskinene som vi har er små og gamle. Yrkeslæreboka vår som opprinnelig er tysk er oversatt til dårlig norsk, og i teknisk engelsk har vi en dansk bok som er meget vanskelig. Det finnes få lærebøker for yrkesskolen, og de som det går an å få tak i er dårlige.

direkte legger igjen penger til et Franco-gevær ved å være der nede. Og for ikke å glemme: **DEN MORALSKE STØTTE!** Som demokratisk innstilte mgnnesker kan vi ikke godta ei gruppes reise til et fascistisk land i skolens regi.»

Tilhengerne av en Spania-tur vartet opp med argumenter som: »Da kan vi ikke dra til Frankrike, Italia eller andre steder heller», og: »Dette er en begrensning av våre demokratiske prinsipper: frihet til å reise hvor man vil».

Til dette er å si at forskjellen mellom Frankrike og Spania ligger i det faktum at den franske industri ikke er i den grad basert på turisme som den spanske, samt at Frankrike fortsatt er et borgerlig-demokratisk land, sjøl om det har sterke fascistiske tendenser.

Til det andre vil jeg nevne et annet prinsipp som vi holdet på ved Forsøksgym, nemlig »frihet under ansvar». Med dette menes at en kan gjøre hva en vil innafor følgende ramme, at det personen gjør ikke skader andre. Hvordan står det i første »reisefrihet»-argument i relasjon til dette siste.

Etter mer enn 1 times debatt ble det stemt over følgende forslag:

»Allmannamøtet mener at ei gruppe fra Forsøksgymnaset i Oslo ikke skal reise til Spania i skolens regi.»

Avstemninga viste 70 % for forslaget, 21 % mot, 9 % blanke. En stor seier for det spanske folket og den spanske motstandsørsla som ber oss om å ikke komme!

ml'er på FGO

Allmannamøtet på Forsøksgymnaset, Oslo: **NEI TIL STUDIETUR TIL SPANIA!**

Ei gruppe elever ved skolen hadde planer om å dra til Spania ei uke for å studere språket og folket. Dette ble tatt opp til diskusjon på Allmannamøtet for å 1) fremme opplysning om tilstanden for det spanske folket, 2) som et mulig resultat å nedlegge forbud mot at ei gruppe i undervisningsøyemed skulle dra til Spania, dvs. i skolens regi.

Etter litt om og men kom debatten i

gang med et innlegg fra en kamerat. Det gikk omtrent som følger:

»Det spanske folket lider i dag under et fascistisk diktatur. Dette diktaturet får sin økonomiske støtte og mulighet til å bestå gjennom turistene. De millioner av turister som drar dit legger igjen milliarder med kroner der nede. Storparten av den spanske industri er basert på turistnæringa. Det vil si at nordmenn

Lærebokstreik på Firda Gymnas

Fredag 24. november var det aksjonar over hele landet for å betre stoda for nynorske og samiske lærebøker. Det var Noregs Gymnasiastsamband og Norsk Målungdom som tok initiativet. Også på Firda Gymnas var det aksjon den dagen. Streiken vår er den best kjende og kanskje den mest vellukka i heile landet.

På aksjonsdagen stod følgjande i lokalavisa, slik vi sjølv hadde sagt det:

»Firda-elevane si misnøye med lærebok-situasjonen vert i dag uttrykt gjennom streik og demonstrasjon i Sandane sentrum. – Våre røynsler i kampen for språkleg rettferd syner at det er naudsynt med harde pressmidlar og andsynes styresmaktene. Vi finn at i dette høvet er streik eit tenleg middel, men vi går bort frå streik i ordet si vanlege tyding. Dess betre aksjonen viser att i bygda, dess større press øver vi mot storting og

regjering. Det kan vi berre oppnå ved å bli på skulen.»

Ein stor del av dagen vart nytta til gruppearbeid på ulike emne som har tilknytning til lærebokstriden: Registrere kva mål dei ulike lærebøkene våre er skrivne på, om offentlege dokument og skjema er på nynorsk, reklamespråket i lokalblad/vekeblad. Vidare skulle ein finne kva skriftspråk ymse personar med ulik sosial status nyttar, målsak i samband med sentraliseringa, målet i kringkastinga, i bøkene hjå bokhandlaren m.m. Grupp-

ene sine konklusjonar gjev stoff til ei oppsummeringsavis.

Ein del av dagen var og avsett til underhaldning og foredrag om målsaka. Aksjonen vart avslutta med demonstrasjonstog gjennom Sandane sentrum og appellar utanfor Heradshuset.

Føremålet med desse aktivitetane var for det første å vise vår kampvilje og interesse for saka til bygdefolket. For det andre vart samhaldet mellom elevane styrkt og dei vart meir klåre over kva streiken galdt. Vi har budd oss til nye kampar om det vert naudsynt i framtida!

Streiken fekk stor oppsluttnad; berre 29 av de 411 elevane fann å ikkje kunne støtte aksjonen. Dei aller fleste lærarane var med og gjorde ein god innsats saman med elevane. Alle spådomar om at baktanken til elevane var å få ein fridag, vart gjort grundig til skamme.

**TIL KAMP MOT
SPRÅKUNDERTRYKKING!
SENTRALISER IKKJE BORT
NYNORSKEN!**

Ein kamerat

Aksjon på Oslo Yrkesskole, Sogn.

12. desember gikk samtlige elever, med støtte fra lærere, rektor og funksjonærer til aksjon for å få det velferdsbygget kommunen vedtok å bygge for snart 10 år siden.

Her fra møtet i skolegården.

PIONEREN

Det nytter ikke å forsøke,
fortalte de ham.

Du stanger hodet mot en mur.

Du driter deg ut.

Du vet ikke nok.

Du står alene.

Han sto alene.

Han visste for lite,

derfor dreit han seg ofte ut.

Han stanget sitt hode mot en mur.

Han forsøkte og det viste seg

at det nyttet.

Vanndråper og tårer kan hule ut
en sten av apati

og uvitenhet, hvis de bare faller
ofte nok.

Og en rambukk kan lage en sprekk
i den sterkeste

mur, hvis den er hard og blir
flittig brukt.

Han var ikke intelligent.

Han var heller ikke allvitende.

Han var ingen veltalende demagog.

Og han hadde sine feil og skuffelser.

Tiden ble moden, fordi han ville det
og kjempet for det.

Vi trenger flere slike som ham.

T.G. Bereksten, -72.

4 av 5 Finnmarksgymnas aksjonerte mot statsbudsjettet

4 av Finnmarks 5 gymnas aksjonerte mot forslaget til statsbudsjett. Ved de fleste gymnas gikk basisgruppa i spissen. Et av disse stedene var Kirkenes Gymnas.

NGS hadde fastsatt 24. november til felles aksjonsdag, og da fikk vi bare en uke til forberedelser. En løpeseddel basisgruppa lagde ga grunnlaget til breie diskusjoner i alle klassene.

Parolene til aksjonen ble:

1. Borteboerstipendiet må økes til 290 kr. i mnd.

2. To gratis hjemreiser i året.

3. 75 mill. til behovsprøvet stipend.

4. Flere må få behovsprøvet stipend.

5. For språklig rettferd i skolen.

Ved uravstemning støttet 75% av elevene 20 min. streik som aksjonsform. Under streiken var elevene samlet i aulaen og vedtok tre resolusjoner. En mot selve statsbudsjettet, og to til våre samiske og nynorske kameraters kamp for språklig rettferd i skolen.

Streiken viste oss at det store flertallet av elevene støtter NGS' kamplinj, og at basisgruppa virkelig er elevenes egen organisasjon.

Kamerat fra Kirkenes.

A/S OSLO SPORVEIER

Den 1. mai 1924 ble Christiania Sporveisselskab (Grøntrikken) som var stiftet i 1874 og Kristiania Elektriske Sporvei (Blåtrikken) stiftet i 1892, slått sammen til ett selskap under navnet A/S Oslo Sporveier.

I 1949 overtok A/S Oslo Sporveier aksjemajoriteten i A/S Ekebergbanen og i 1971 ble A/S Bærumsbanen slått sammen med A/S Oslo Sporveier.

Oslo kommune eier samtlige aksjer i A/S Oslo Sporveier. Formannskapet i kommunen er representantskap i bedriften, og dette plukker ut styret. I denne perioden er det 3 Arbeiderparti-folk, og 2 Høyre-folk i styret. Styreformann er AP-pampen

Ivar Mathisen. Han er sjef for OBOS (boligbyggelag), og er Oslo kommunes fremste «arbeideraristokrat».

Sporveien har 115 tunnelbanevogner, 111 sporvogner og litt over 200 busser. Tilsammen fraktet disse 106,9 millioner passasjerer i 1971. Dette tilsvarer at hver eneste innbygger i Oslo gjennomsnittlig reiste 223 ganger med en av Sporveiens vogner i løpet av et år!

Hele bedriften har 2346 ansatte (pr. 22 november 1972), derav 280 kvinner. Administrerende direktør er Ove Skaug, blant annet kjent som ivrig forkjemper for å nedlegge trikken til fordel for buss.

Egen ungdomsgruppe

Ungdommen ved Oslo Sporveier A/S arbeider nå med å danne sin egen gruppe i fagforeninga. De mener at de har spesielle behov og interesser som best kan bli ivaretatt ved å ha spesiell organisering.

«Ungdomsgruppa» har ikke kommet i gang ennå, det er årsmøtet i foreninga som kan gi tillatelse til å starte den. Men det er nedsatt en ungdomskomite for å starte arbeidet, og komiteen har allerede arrangert et festmøte.

STARTET MED HELGTUR

Hele greia startet i høst, da 30 unge på sporveien dro til fagforeningens feriehjem på Herøya. Ideen var kort sagt å komme sammen for å diskutere de spesielle problemene som ungdommen på bedriften har, og finne ut hva som burde gjøres med det.

På Herøya delte de 30 seg inn i grupper som diskuterte. Det kom fram at mange var usikre på hvilke rettigheter de hadde på arbeidsplassen, hva bedriften kunne

gjøre med dem og hva som ikke var tillatt. Behovet for boliger ble understreket, mange av de unge er innflyttere til Oslo, og for dem er oftest vanskene med å få hybel det verste.

Alle mente det var viktig å få til et levende og godt miljø blant de unge. Det kom fram forslag om å lage sammenkomster og fester. Noen foreslo å dra på turer ut av byen, til tur- og skiterreng, motorklubb ble framhevet som et behov, andre ville drive med visesang, teater og slike ting.

Det var ikke mangel på ideer, men noe måtte jo gjøres med de gode ideene. Hovedstyret i fagforeninga støttet opp, og vedtok å oppnevne en «ungdomskomite» som skulle jobbe med saken inntil videre. Initiativet skulle ikke renne ut i sand.

FIN FEST 15. DESEMBER

RØDE GARDE fikk anledning til å komme på det første arrangementet som ungdomskomiteen fikk i stand. Det skulle være en fest som presenterte ungdomskomiteen og ideen om en egen ungdomsgruppe, og festen skulle spleise ungdommen sammen.

Og det klarte den. Over 70 var til stede i bedriftens festsal. Det startet med visesang både av innbudte og av en som jobber på sporveien. Så var det tre sketsjer, en om konduktørkurset som gjennomføres, en om boligsituasjonen og en om de nyansattes problem med å forsvare seg når bedriften vil utnytte dem mer enn lovlig.

Sketsjene var kommet i stand etter helgturen til Herøya. Der bestemte 5–6 seg for å prøve å få i stand noe om arbeidsforholdene sine, og applausen fortalte at spikeren ble truffet på hodet.

Festen slutta med dans, et hardtspillende rocke-band sto for musikken. De fleste fikk seg visst noen runder, mange fikk i hvert fall nye venner. Og det er jo ikke så lite.

MILJØET ER VIKTIG

Alle de vi snakket med på festen mente at å skape et godt miljø, var noe av det viktigste for en eventuell ungdomsgruppe. Samhold og vennskap er også viktig dersom de skal klare å få gjennom interessekrav.

Vi oppfordrer årsmøtet til å vedta å opprette en ungdomsgruppe, på den måten vil foreninga styrkes og aktiviseres, og ungdommen kan få gjort mer for sine egne interesser.

Det er lite generasjonsmotsetninger på Sporveien

– Er det mye ungdom som jobber på sporveien nå, Hans Westby?

Å ja, det begynner å bli en god del. Det er i hvert fall mange som begynner, men det er stor gjennomtrekk. Av de 30 som begynte på kurs sammen med meg for 6 år siden, er det 2 eller 3 igjen.

– Dere arbeider med å starte en slags ungdomsforening her. Hva skal den arbeide med?

Boliger blant annet. Mange av de som begynner er utenbys fra, og da er hus det verste. Hadde vi fått et hybelhus, ville folk blitt her lenger også.

– Hva syns du om skiftarbeidet?

Det kan være trasig, vet du. Å sitte og jobbe om kvelden når kameratene dine går ut, på lørdager og søndag. En blir lett revet bort fra kameratflokkene når en arbeider skift. Derfor gjelder det også at vi skaper et miljø blant folk på jobben.

– Er det noe slikt miljø i dag?

Jeg driver med en del idrett. Spiller fotball og håndball. Håndballaget er sterkt, men det hender at det er dårlig oppmøte. Det blir et tiltak å stille opp, en legger seg gjerne ned når en kommer hjem. Nå er det forresten starta med jente-lag også.

– Er det vanskelig å være ung i en slik jobb, dere har vel en del bråk med folk som er omtrent jevn gamle? Nei, jeg har nå ikke hatt noe særlig bråk på vogna, men litt har det jo vært. Det kommer mye an på deg sjøl også – om du får bråk.

Det er nok verre på T-banen (tunnelbanen). Særlig i drabantbyer som Bogerud og Bøler er det mye bråk. De står og henger på stasjonen, noen låser seg inne i billett-sperren også.

De har ikke noen steder å være heller. Når blokkene er satt opp tenker dem bare på å få i stand parkeringsplasser til bilene.

– Liker du deg på trikken?

Ja, jeg syns da det. Det er trivelig arbeidsmiljø her i hvert fall, mye greie folk. Og så har vi fridager midt i uka, det syns jeg er en fordel. Særlig om sommeren. Da kan du dra ut og bade og dra på tur uten at det kryr av folk.

Og så kan vi kjøre opp fridager, vi kan låne dager også.

Ja, det er flere ting som er bra her. Interessekontoret for eksempel. Der kan vi låne penger til hus og sånn.

– De dårlige sidene ved jobben?

Lønna er dårlig. De som har nye leiligheter må enten ha ekstrajobb eller jobbe mye overtid.

Og så er det hardt mange ganger. Særlig midtskiftene, da er det stappfullt hele tida. Du er ganske ør når du går av vogna da.

Men jeg syns liksom ikke at det blir noe igjen for alt en gjør.

– Hvordan er fagforeninga deres?

Vi har en sterk forening. Hvis det er noe tull med tjenestene eller noe, ringer vi bare til foreninga, så fikser dem det. Vi har harde folk i foreninga.

Slik var det ikke da jeg begynte her. Etter streiken ble det annerledes. Satte oss i respekt da. Flere og flere kommer på foreningsmøtene også. Vi ser jo at det er viktig å ha en sterk forening.

– Dere streika i 16 dager i 1970. Ble streiken en seier, fikk dere resultater?

Ja, det må en vel si. Vaktene ble jo mye bedre, før kunne vi gå tre kveldsvakter på ei uke, nå er ikke det lov. Kortere arbeidstid fikk vi også. Og så ble ferien mer samla. Før begynte de første på ferie tidlig i mai, og de siste kom fra ferien i september. De som hadde skoleunger måtte være hjemme i ferien. Og så fikk vi bonusen på 1000 kroner.

Det var nok hardt for mange, men vi fikk da igjen for det.

– Dere fikk ikke bidrag fra LO, streiken var vel ulovlig?

Nei, vi fikk ikke et rødt øre av dem. De kom på møtene og ville ha oss tilbake til arbeidet hele tida. De la fram så fine forslag til løsning, men når vi begynte å skrelle av praten deres, var ikke forslaga deres noen ting. Nei, de hjalp oss ikke.

– Blir trikken nedlagt til fordel for buss, tror du?

Ja, det ser stygt ut. De tar vel Ekebergbanen nå, og da har jo hjula begynt å rulle. Mange av de eldre tror i hvert fall det.

Men det er jo for ille. Folket vil jo ha trikken også. Den er mye behageligere å reise med, vet du. Men det ser ut til at de store vil ha bort trikken.

– Trikken hindrer bilene, sies det. Er det slik?

Nei, det gjør den ikke, det er bare tull. Det er omvendt. Det blir bedre flyt i trafikken med trikk.

– Hvorfor vil dem egentlig legge ned trikken da?

Nei, jeg vet sant å si ikke. Ikke kan jeg skjønne hvorfor. Disse trikkene går jo i mange år hvis en stiller dem. Men nå er det ikke reservedeler eller noen ting lenger. Ser ut til at de vil kjøre vognene helt i grava.

– Til slutt, Hans Westby. På mange bedrifter er det en del motsetninger mellom de unge og de eldre. Hvordan er det på sporveien?

Det er veldig fint forhold. De hører i hvert fall på hva du sier. Det er mye diskusjoner på hvilebrakkene. Folk her leser mye aviser og følger godt med. Så hvis en sier noe, blir det en prat eller diskusjon av det. Og så er det ikke bare politikk. Det er så mye vi kan prate om.

IRLAND

Den irske katolske arbeider, den irske protestantiske arbeider – begge bedratt. Vi vil bygge et nytt Irland – sammen!

De har grunn til å slåss

Det irske folket er fattig. Lønningene for menn ligger på ca. 7 kroner timen i gjennomsnitt, og for kvinner på 5 kroner. Arbeidsløshetsstrygd finnes ikke, og arbeidsløsheten er stor, enkelte områder på opptil 30 %, i gjennomsnitt ca. 14 %. Regjeringa har bygd ghettoer der protestanter og katolikker bor atskilt. Mange av husene har verken bad eller toalett.

Nesten all industri er eid av utlendinger. England har over 40 %, Vest-Tyskland 20 % og USA 16 % av industrien. Regjeringa i sør legger villig forholdene til rette for utenlandske oppkjøp og investeringer. Regjeringa dekker store deler av utgiftene til fabrikkbygninger, og de utenlandske kapitaleierne slipper å betale skatt i opptil 15 år.

I byen Derry i nord er nesten 80 % av befolkningen mot union med England. Disse er blitt samlet i ett stemmeområde som velger 8 delegater til det lokale styret. Resten, 20 % velger 12 delegater! Ved valg av lokal regjering var det sånn at

du fikk stemmerett etter eiendom. De som ikke eide noe fikk ikke stemme, mens en bedrift kunne ha 20–30, kanskje 50 stemmer. Dette er det slutt på nå, ett av kravene under borgerrettighetsbevegelsen i slutten av 60-åra var »En mann, en stemme».

Nord-Irland er besatt av engelske tropper, 16 500 i alt. Mandag 9. august 1971 ble flere tusen hjem i nord ransaket klokka 4 om morgenen av britiske tropper. Det var ikke bare ransaking som foregikk da, mange hjem ble fullstendig ødelagt av regelrett hærverk. barn ble holdt i ro med geværmunninger mot seg, mens de så fedre og ektemenn ble ført vekk til ukjent sted. Noen menn ble tatt opp i helikopter og hengt ut med trusler om å gi opplysninger, samme torturmetode som USA bruker i Vietnam. I konsentrasjonsleire sitter 1000 mennesker internert uten lov og dom. CS-gass er en av metodene britene bruker i torturen.

Britisk »rettferdighet» har aldri betydning noe annet enn terror for det irske folket.

IRA

I over 800 år har den billige arbeidskrafta og den mineralrike jorda i Irland vært et ettertraktet mål for de engelske utbytterne. I like mange år har det irske folk slått mot fremmedherredømmet.

I 1916 gjorde folket opprør. Et dårlig organisert og planlagt opprør, men det ble en spire til fortsatt organisert kamp – selv om opprøret ble slått ned. Rett etter ble IRA, den irske republikanske arme dannet. Den ledet frihetskrigen som fortsatte etter opprøret.

Irland ble delt i 1921, de 26 grevskapene i sør fikk uavhengighet fra England på papiret. De andre 6 grevskapene, Nord-Irland, utgjorde den industrialiserte delen av øya som forble under engelsk herredømme. I Nord var 2/3 av befolkningen protestantisk, England kunne herske gjennom å sette katolikker og protestanter opp mot hverandre.

I slutten av mellomkrigstida var støtten til arbeidernes og bøndenes kamp viktigere enn militære aksjoner, allikevel ble IRA forbudt og er det ennå.

BOMBKAMPANJER

Like etter 1940 satte IRA i gang en bombekampanje for å få engelskmennene ut av Nord-Irland. I stedet for den støtten IRA håpet på å få, fikk de folket mot seg. Under 2. verdenskrig satt de fleste IRA-medlemmene innesperret, og IRA ble stående isolert fra folket.

Etter enda en mislykket bombeoffensiv på 50-tallet, skjønte mange IRA-medlemmer at denne taktikken var feilaktig. I stedet for at folk sluttet opp om dem og støttet aksjonene fikk IRA folket mot seg og aksjonene ga ingen resultater. Det ble viktig å studere egne og andres erfaringer for å legge opp en bedre politikk for kampen. De begynte å studere marxisten Connolly, som ble drept av britene under opprøret i 1916, og IRA gikk mer og mer over på en marxistisk politikk.

SPLITTELSE

Det offisielle IRA fulgte en sosialistisk linje, mens en konservativ fløy skilte seg ut.

Den mente at det ikke var nødvendig å legge om politikken, den ville fortsette med aksjonene for »å bombe England ut». Denne konservative fløyen ble spiren til det som i dag kalles »provisionals» eller provos. IRA ble splittet i 1970 i de to

(forts.)

IRLAND

Over: Britiske spesialtropper i Nord-Irland.

Under: Et vindu i en bydel av Belfast som heter Bogside. På plakatene står det bl.a.: Ut med de britiske troppene, ikke gi dem noe te, noe glede, noe håp. Vi støtter IRA!

(forts.)

delene »officials» og provos.

Hva er så forskjellen på politikken til de to gruppene? Det offisielle IRA og Sinn Feins mål er et sosialistisk og forenet Irland. For å nå dette målet satser de på å mobilisere hele folket til å slåss sjøl. »Officials» er imot de bombekampanjene som provos driver. Det går like mye ut over folket sjøl når bomber sprenkes i biler og varehus, og de rammer ikke fienden i det hele tatt. Tvert imot driver kapitalistene i sør, med finansministeren i spissen, oppkjøp av tomter som er bombet. De er billige da, men vokser snart i verdi.

Den ville bombinga til provos er farlig fordi kampen blir isolert fra folket, noen få elitetropper blir de eneste som slåss. En viktig erfaring IRA Officials gjorde i slutten av 60-åra, var at det ikke holder bare å få folk til å støtte politikken deres, folk måtte lære å slåss sjøl.

Thomas McGiolla er president i det irske partiet Sinn Fein. I november besøkte han Norge for å propogandere Irlands sak.

Sinn Fein er et sosialistisk parti og er en del av den bevegelsen som også omfatter det offisielle IRA.

Thomas McGiolla til Røde Garde:

»Det viktigste nå er å hindre borgerkrig»

– Hvordan merker dere i Irland den engelske undertrykkninga?

Det irske folket er undertrykt av den engelske imperialismen både økonomisk, gjennom lover og i nord også krig. De engelske troppene er her for å prøve å lage borgerkrig. I tillegg til den engelske hæren finnes det spesielle terroristavdelinger som heter SAS. De består av sivilkledd som bl.a. skyter ned katolikker for så å gi inntrykk av at det er irske protestanter som har gjort det. På denne måten prøver England å splitte folket etter religionsskillene og få katolikkene og protestantene til å gå i krig mot hverandre i stedet for å samle seg om å hive de engelske troppene ut.

– IRA ble splittet i 1970. Hva skiller de to gruppene, officials og provisionals, fra hverandre?

Vi som støtter det offisielle IRA mener at det verste som kan skje i Irland nå er at det blir borgerkrig. Derfor er vi for en våpenhvile nå for å samle oss om å få de engelske troppene ut av Nord-Irland. Den bombinga provisionals driver med tjener ikke til å få den engelske imperialismen av veien. Sammen med den bombinga de engelske troppene sjøl står for, tjener provisionals taktikk bare til å isolere folket fra kampen. Folk blir så lei av og redde for all terroren at de ikke vil slåss, bare ha fred for en hver pris.

– Sinn Fein er et sosialistisk parti. Tror dere ikke det er nødvendig å bruke vold?

Borgerskapet kommer ikke til å tillate at folket tar makta i Irland. Det vil komme en situasjon da folket må ta makta med våpen i hånd, og være klare til og forberedt på å bruke dem. Da må folket stå sammen mot fienden, den engelske imperialismen og deres venner i Irland. Men hovedfaren i dag er at folket skal bli ytterligere splittet, at fiendskapen mellom protestanter og katolikker skal bli så stor at det blir borgerkrig. Det er dette de engelske troppene er her for å prøve å lage, et folk i borgerkrig er ikke særlig kampdyktig mot imperialismen.

– En ny lov er vedtatt i Dublin som betyr en ytterligere innskrenkning av demokratiske rettigheter.

Ja, bakgrunnen for loven er at det er så vanskelig å bevise at et medlem av Sinn Fein også er medlem av IRA. Den nye loven betyr at du sjøl må bevise at du ikke er medlem av IRA for å slippe straff. Dette er en av måtene den irske staten brukes mot folket på. Medlemmene av partiet og andre politisk aktive blir stadig terrorisert selv som det heter at partiet er lovlig. For eksempel kan du miste jobben

uten noen som helst grunn annet enn politisk virksomhet. I Irland finnes ikke trygder, så mange må emigrere til England, hvis du ikke har blitt fratatt passet, da. Mange av de dyktigste medlemmene våre har blitt tvunget ut av landet slik, en god del av dem jobber i de engelske havnene nå.

– Hvordan vurderer du situasjonen i dag?

Vanskeligere enn på lenge. Vi har hatt et nederlag. Vi har gjort en stor feil, det nytter ikke i lengden å bare få folk til å støtte din politikk, folk må være med å slåss sjøl, være aktivt med i kampen.

Det viktigste nå er å unngå borgerkrig, få de engelske troppene ut av landet og bygge opp kampviljen i det irske folket igjen.

Rapport fra ungdomsforbundets kongress i Albania

Sportspalasset i Durres, den største havnebyen og feriebyen i Albania, var full av albansk ungdom. Det var 1600 delegater valgt av mer enn 300 000 medlemmer av Arbeidets Ungdomsforbund i Albania. De var kommet fra alle kanter av landet for å diskutere arbeidet siden siste kongress, og for å sette seg nye dristige mål for de neste 5 åra. Delegatene var fra 14 til 26 år gamle, og halvparten av dem var jenter! Det var ungdommer fra fjellene, landsbygda og byene, studenter, skoleelever og unge arbeidere.

For 30 år siden førte fascistene krig mot Albania. På den tida var landet det mest tilbakeliggende i hele Europa. Store deler var sump, det fantes omtrent ikke industri, og befolkningen levde i den verste nød og fattigdom.

I dag bygger albanerne sosialismen under ledelse av Arbeidets parti med kamerat Enver Hoxha i spissen. Der hvor det før var sump vokser nå korn og mange andre jordbruksprodukter, bla. eksporterer Albania grønnsaker til EEC-landa. Moderne industri reises over hele landet, og nå lærer alle å lese og skrive.

Framgang i produksjonen og store avlinger betyr at levestandarden øker, verdiene folket skaper kommer det sjøl til gode. Sosialismen løser folks problemer.

UNGDOM FYLT MED

REVOLUSJONÆR ENTUSIASME

Kongressen varte i 4 dager. Mye av debatten foregikk mens alle var samlet. Det var også spesielle grupper – 4 i alt – hvor spesielle saker som revolusjoneringa

av skolen, ungdommens deltakelse i produksjonen, pionerarbeidet og politiske og ideologiske problemer ble diskutert. Planer ble lagt, og nye målsettinger for de neste 5 åra ble satt opp.

PROLETARISK

INTERNASJONALISME

»Vi kan ikke være fornøyde eller sjøltilfredse når vi vet at mer enn 2 milliarder mennesker verden over lever og lider under imperialismens åk», sa en av de albanske jentene i et innlegg på kongressen. Proletarisk internasjonalisme er ikke bare ord for albansk ungdom, entusiasmen og varmen som de utenlandske delegasjonene ble møtt med er vanskelig å beskrive. Venneskapet mellom det kinesiske og det albanske folket ble tydelig demonstrert da den kinesiske delegasjonen hilste kongressen. Delegasjonen var leda av ei ung jente som var medlem av sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Da delegasjonene fra Vietnam, Laos og Kambodsja kom, ville jubelen ingen ende ta.

»HILS TIL NORGE!»

De utenlandske delegatene ble bombardert med spørsmål, det var moro å oppdage at alle visste om seieren i folkeavstemninga i Norge. De ba meg overbringe hele det norske folket, og ungdommen spesielt de beste ønsker for den videre kampen mot EEC. De var sikre på at vi ville fri oss fra imperialismen og engang få puste fritt i folkerepublikken Norge!

UNGDOMMEN OG PARTIET

I partiets hilsningstale til kongressen, sa Ramiz Alia, medlem av sentralkomiteen i partiet blant annet: »I hele vår historie har partiet betraktet og vil alltid fortsette å betrakte ungdommen som en uuttømmelig militant kraft i bygginga av sosialismen. De har alltid vært lojale mot partiet og i sin kamp mot den gamle verdens undertrykking. De viser det samme heltemot i dag når det gjelder å forandre Albania. . . . Ungdommens plass og rolle i vår revolusjon er først og fremst bestemt av vårt samfunnssystem. Vi er et sosialistisk land som forandrer seg på revolusjonært vis hver dag, hver måned,

hvert år. Ungdommen, på grunn av dens særtrekk og alder er ikke bare det mest progressive og energiske element i vår revolusjon, men det er ungdommen som generasjon etter generasjon vil føre revolusjonens flamme videre. De er sosialismens og kommunismens framtid.» Arbeidet og diskusjonene på kongressen ble fulgt med stor iver av hele politbyrået i partiet, ledet av kamerat Enver Hoxha.

6. KONGRESS

VAR EN STOR INSPIRASJON

Delegatene dro hjem med mengdevis av erfaringer og ideer som de skulle bringe videre til kameratene på hjemstedet. Kongressen lofte folket og partiet at de skulle arbeide hardt for å forsvare hver seier det albanske folket inntil nå hadde oppnådd, og sette alt inn på å vinne nye seirer på veien fram mot kommunismen. Det er en stor inspirasjon å vite at dette skjer i vår egen verdensdel, Europa. Albania er et land vi kan sammenlikne oss med på mange måter. Et lite folk i et lite land med karrig natur, men store ressurser viser oss at det er mulig å bekjempe imperialismen og revisjonismen. De beviser at det er mulig å bygge sosialismen og berge seg sjøl. Deres erfaringer er verdifulle for oss, deres eksempel er en stor inspirasjon.

Noen av de utenlandske delegatene til kongressen

Klara.

Motorsykkelsenteret i Hvervenbukta, et par mil utafor Oslo, ble bygd i 1962–63 på dugnad. Det blir sagt at det gikk med ca. 44 000 arbeidstimer. Senteret ligger oppe i en skau så det måtte både hogges trær og anlegges veg før bygginga kunne begynne. Stedet drives som ungdomsklubb av Oslo kommune. Aldersgrensa for medlemskap er 15–25 år.

I første etasje er det verksteder hvor medlemmene driver og reparerer både biler og motorsykler. Det er mye bra verktøy blir det fortalt oss, og det er mange som er medlemmer bare for å få benytte verkstedet. I første etasje ligger det også en stor festsal som en gang i blant blir brukt til dans, og en »spillebule» hvor medlemmene kan spille bordtennis, kurong o. l.

I annen etasje er det en del mindre møterom, et TV-rom og en peisestue/kantine. Peisestua er ganske stor og det sitter en del folk der. De fleste er gutter. Vi slår oss ned ved et bord.

Motorsykkeldom i Oslo har et sted å være

– Hva slags sykkel har du?

Kjell: Arne og jeg har en Yamaha 350 ccm sammen. Vi danner et team som driver med internasjonal konkurransekjøring på asfaltbaner. Vi får mange flotte turer på denne måten. Foreløpig er det ikke sånne baner i Norge, men vi prøver å få det i gang. Det er gøy å kjøre sykkel, skjønner du, fart og spenning.

Arne: Jeg har ødelagt beina så jeg kjører ikke konkurranse lenger, men vi spleiser på utgiftene og deler inntektene sånn at vi drar nedover sammen. En får betaling for å stille opp i disse konkurransene.

Kjell: Ja, det går med mye penger, men vi tjener sjøl og pengene ville jo gått til et eller annet likevel.

– Det skjer ganske mange ulykker med motorsykkel. Arne sier jo også at han har ødelagt beina, er dere ikke redde for å bli drept?

Arne: Trur ikke det er så mye verre enn annet. Jeg kunne jo ødelagt meg som fotgjenger også, blitt påkjørt f.eks. I år har det vært svært få ulykker her ute.

Kjell: Vanligvis stryker det med en hvert år, av gutta her ute altså, men i år har det ikke gått

Kjell: Hells Angels utgjør bare en brøkdell av motorsykkelfolka i utlandet, men det er bare dem avisene skriver om, typisk nok. Her ute er det veldig fint kameratskap. Det er aldri slåssing her f.eks.

Men når vi står en gjeng med 6–7 sykler på Youngstorvet om kvelden så blir det jo en del bråk med rusing av syklene og sånn, det er klart. Vi får en del drittkasting av folk som går forbi. Der står den fæle motorsykkelgjengen, en flokk med banditter, røyker sikkert hasj alle mann, osv.

– Har dere hatt noen problemer med stoffmisbruk i klubben?

Arne: Foreløpig har det ikke vært noe problem, men vi vet å ta oss av de som prøver seg. Vi kaster heller ut et par mann enn at vi risikerer at hele klubben blir nedlagt.

– Jeg så en del motorsykkeldommer i Rød Arbeiderfront 1. mai i år. Er det stor politisk aktivitet her ute?

Arne: Nei, det er ikke noe politisk aktivitet i det hele tatt, så og si da.

Kjell: Gi deg, i sommer diskuterte vi EF omtrent hele gjengen – og det nesten hver kveld også.

Arne: Ja, diskuterte ja, men det ble ikke så mye ut av det. Vi som hadde stemmerett stemte jo nei hele gjengen – med et par unntak, men vi har ikke gjort noe ut over det.

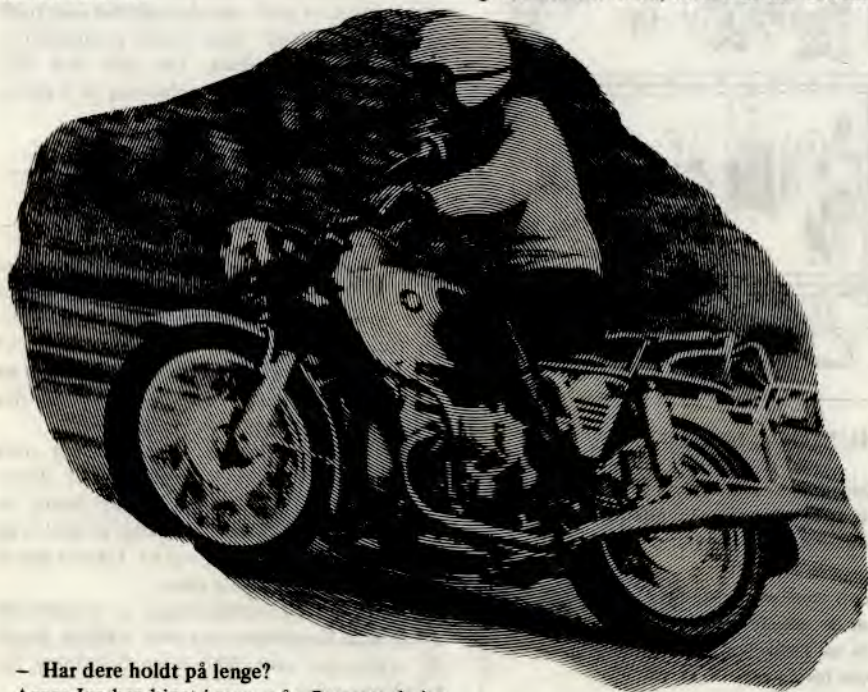
Kjell: Også vi har diskutert en del Vietnamkrigen, men det er ikke så mange av oss som har noe særlig greie på det.

Arne: Ja, alle her ute liker å diskutere. Det er noen som er spesielt ivrige også, men de har lett for å briefe med tall og sånt og da blir det vanskelig for andre å følge med. Da glir det ofte over i fleip. Er du usikker, så prøver du å skjule det med å fleipe.

Per-Kristian: Men vi diskuterer mest motorsykkel likevel. Det er jo derfor vi er med i klubben, fordi vi er interessert i motorsykler. Det er veldig all right her, for du får alltid hjelp hvis du har trøbbel med sykkelen.

– Er det jenter med i klubben?

Arne: Ja, det er ganske mange jenter med, men de fleste er bare med gutta. Noen kjører forresten sjøl. De fleste av dem er veldig greie, men det er noen av dem som overdriver. De skal liksom likne oss i alt. Sitter med sneipen i kjeften og prater om olje og sånt. Det er jo ikke alltid det du har lyst til å prate om når du setter deg ned og slapper av.

– Har dere holdt på lenge?

Arne: Jeg har kjørt i mange år. Begynte da jeg var 12, faktisk. Jeg skulle egentlig bare kjøre på privat vei den gang, men det holdt jo bare ei ukes tid så var jeg ute på hovedveien. Ble tatt en gang og mista sykkelen for 1/2 år. Nå er jeg 22 år og like interessert ennå. Jeg har vært med i klubben her ute i 7 år.

Kjell: Jeg har vært med her i 3 år, men jeg har kjørt me mye lenger.

Per-Kristian: Mc er et fint kjøretøy i sommerhalvåret, kommer lett og raskt ut av byen. Jeg er bare 17, men jeg driver og sparer til en sånn race-sykkel som Kjell har. Den koster 25 000 så det tar jo litt tid.

noen. Noen sykkeltyper er forresten temmelig farlige. De store Kawasaki'ene spesielt. Han som ble drept i fjor kjørte en sånn en.

Per-Kristian: Den sykkelen er alt for lett i forhold til kubikken. Har du god fart i svingen, letter den foran og du mister kontrollen.

– Mange mennesker er redde for motorsykkeldommen. Hva tror dere er årsaken? Har det vært mye bråk her ute f.eks.?

Arne: Motorsykkeldommen har fått dårlig rykte, spesielt fordi avisene har slått opp Hells Angels i utlandet så veldig. Her i Norge har vi aldri hatt noe slikt.

To kamerater forteller om erfaringer med husokkupasjon

I mars i fjor okkuperte en del ungdommer fra Skedsmo (Lillestrøm) en gammel, tom fabrikkbygning. De krevde å få huset til ungdomsklubb. I mai inntok elever fra Oslo Yrkesskole i Vestre Elvebakke, sammen med ungdommer fra distriktet, Hausmannsgt. 26. Flere andre steder har det også vært husokkupasjoner for å få et sted å være, blant annet i Tønsberg, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Et par kamerater som var med henholdsvis på Skedsmo og i Hausmannsgata har oppsummert erfaringene for at også andre skal kunne lære av dem:

Arne: På Skedsmo har vi holdt på i mye over et år for å skaffe oss et sted vi kan være, drive med klubbvirksomhet, ha diskotek og lignende. Vi er lei av å sitte på kafeer eller drive i gatene. Vi organiserte oss i en front, den hadde ca. 500 medlemmer.

Vi leide et lokale hvor vi kunne møtes og prate sammen om hva vi skulle gjøre. Det dannet seg et miljø omkring saken, noe jeg tror var veldig viktig.

Nils: Vi hadde ikke så omfattende aktiviteter som dere. Yrkesskolen hadde i 8 år søkt om å få Hausmannsgt. 26 – det huset vi okkuperte – til utvidelse av skolen, kantine og lignende. Huset stod tomt i flere år, men skolen fikk likevel avslag.

Vi fant da ut at den beste måten å få huset på var å okkupere det. Selve okkupasjonen var godt planlagt. «Hviskekampanje» på skolen og i nabolaget sørget for at vi ble mange nok til å klare det.

Politiangrep

Arne: Vi hadde heller ikke noe trøbbel med selve okkupasjonen, den var planlagt i minste detalj.

De fleste foreldrene og store deler av kommunestyret støtta oss. Den breie støtten tror jeg var grunnen til at politiet ikke prøvde å kaste oss ut.

Nils: Alle avisene – selv Aftenposten – støtta oss og mente at vi burde få huset. Men vi hadde ikke jobba skikkelig for at aksjonen skulle bli alle yrkesskoleelevenes aksjon, det var bare de mest aktive som var med fra starten. Rektor fikk derfor med seg elevrådet og en del elever i kampanje mot oss i begynnelsen. Men seinere ble de fleste med på okkupasjonen.

Start klubb – vent ikke på »hus«

Arne: Vi hadde så stor oppslutning at vi fikk problemer med å få aktivisert alle sammen. En kan jo ikke bare vaske golv, spille gitar og synges viser i uke etter uke. Vi prøvde å starte motorklubb, fotoklubb osv., men det gikk ganske trådt. Det mangla ikke på interessen, men det var så mye annet som opptok oss. Jeg tror det vil lønne seg å starte slike klubber allerede når en begynner å jobbe for å skaffe seg et sted å være. Vi får heller leie lokaler eller være hjemme hos hverandre inntil vi får hus.

Fordi vi ikke klarte å få aktivisert alle og på grunn av økende hets blant annet fra kom-

HUSOKKUPASJON

Dagen gikk, solen reiste seg og den gikk ned igjen, akkurat som alle andre dager.

Men noen var redd, det var det såkalte borgerskapet. De var redde for hva ungdommen nå ville foreta seg.

De hadde skjønt at ungdommen hadde blitt lei av å vente på alle disse papirhusene deres.

Så kom dagen, den dagen reiste solen seg ekstra høyt, ungdommen tok saken i egne hender. Kampen var nok vanskelig å kjempe, men ingen kunne stoppe dem i en slik kamplysten dag.

**Følg etter, kamerater!
Per Bleikelia, Hønefoss**

munen, var det stadig færre som kom til huset. Til slutt var vi for få til at vi kunne fortsette aksjonen.

Nei til stoff og alkohol i huset

Nils: Vi holdt huset i Hausmannsgata i 14 dager og hadde ingen problemer med aktiviteten. Huset var nedsylda i møkk da vi tok det, så vi brukte flere dager på å vaske og reparere.

Interessen for huset var stor. 50–60 stykker tilstede bestandig.

Vi hadde frikonsert der en kveld. Det var meningen at det skulle være dans, men det var så tjukt av folk at det var helt umulig, enda huset var på fire etasjer!

Jeg vil forresten nevne en veldig viktig sak som vi lærte av dere: *absolutt forbud mot stoff og alkohol i huset*. Dere hadde jo problemer med det i begynnelsen. Det ville nok gitt kommunen kjærkommen anledning til å bruke politi mot oss.

Stol ikke på kommunen

Arne: Kommunestyret krevde at vi skulle gå ut av huset før de ville gjøre noe med kravet vårt, vi nekta det og holdt beinhardt på vårt. Jeg tror det ville vært riktig å si: OK, vi går ut dersom vi får *skriftlig* garanti fra kommunen på at vi får dette eller et tilsvarende hus. Slik det ble var det for mye prestisje med i spillet.

Nils: Jeg er ikke så sikker på det med kompromiss. Vi gikk jo med på det. Kommunen bevilga 370 000 kr. til oppussing av huset til bruk til kantine, utvidelse av skolen og fritidslokaler, og vi trakk oss ut. Likevel har vi ennå ikke fått noe sted å være.

Jeg vil i hvert fall understreke at en eventuell avtale med kommunen må være *skriftlig*. Muntlig avtale har visst ikke noen betydning for kommunestyret.

Ingen av disse husokkupasjonene har hittil ført til et sted å være for ungdommen. Huset på Skedsmo brant (påsatt?) og Hausmannsgt. 26 ble revet uten varsel tidlig i høst.

Kommunene lovet ungdommen et sted å være, men det ser ikke ut til at de frivillig vil oppfylle det. Skedsmo-ungdommen og yrkesskoleelevene har ikke tenkt å vente så mye lenger. De har igjen starta aksjonskomiteer og vil fortsette arbeidet for et sted å være. Kanskje blir det nye husokkupasjoner eller kanskje finner de fram til andre aksjonsformer.

»Et sted å være»-aksjon i Harstad blir til ungdomsfront

Allerede 1. mai i år stilte Rød Arbeiderfront (RAF) i Harstad parolen: »Vi krever et Ungdommens Hus i Harstad!» Oppslutningen om kravet og RAF var imidlertid ikke særlig stor på det tidspunktet. Men etterhvert som tida har gått har stadig flere blitt klar over, og sjøl følt problemene på kroppen. Kommunens ungdomsfjendtlige politikk har nemlig ført til at den uorganiserte delen av ungdommen bare har to alternativ på fritida, enten å gå på byens eneste kafe eller å drive gatelangs. På grunn av dyrtida og prisene på kafeen må de fleste drive på gata, og alle vet vi hvilke problemer som følger av en slik politikk.

Mi-erne i byen har vært klar over problemene og har stadig diskutert hva som burde gjøres. Tidlig i høst tok vi så initiativet til en underskriftskampanje for »et sted å være». Kampanjen samlet 1400 underskrifter i løpet av kort tid. Deretter samla vi ungdommen til et allmannamøte for å diskutere hva som videre burde skje og for å få valgt et arbeidsutvalg.

Det første vi gjorde var å møte opp på et bystyremøte der en representant fra arbeidsutvalget fikk lov til å konfrontere de folkevalgte med problemene. Sjølsagt erkjente alle at problemet eksisterte, men viljen og evnen til å

løse dem var ikke like stor. Det ble i stedet valgt en »hurtig»arbeidende komite for å »utrede» saka.

Foreløpig har altså ikke aksjonen gitt ungdommen i byen »et sted å være». Men aksjonen har allikevel hatt mange positive sider, vi har f. eks. fått økt bevilgningene til Ungdoms- og idrettsutvalget fra 300 000 kr. til 700 000 kr. Samtidig har ungdommen i byen innsett mange skjvheter som finnes, blant annet den økende arbeidsledigheten blant ungdommen, den økonomiske utbyttinga som følger av kapitalismen osv.

Dette har ført til at mange mener at aksjonen for »et sted å være» bør utvides til en permanent UNGDOMSFRONT. Denne bør arbeide med problemer og oppgaver av ulik karakter som angår ungdommen. Den bør samtidig virke som et pressorør og talerør overfor myndighetene. Dersom alt går bra, vil Harstad få sin Ungdomsfront allerede i januar. Vi håper at flere vil komme etter fordi våre problemer er av en generell karakter som er en følge av samfunnsutviklinga. Vi tror at mange og sterke ungdomsfronter vil styrke ungdommens kamp for rettmessige velferds- og fritidskrav.

Mi-er i Harstad

Oktober

UNGDOMMENS HUS
Hausmannsgt. 26

RØD UNGDOM-serien
kommer med et nytt
hefte om "et sted
å være"-aksjoner
og spørsmålet om
å bygge ungdomsfront.

RØD UNGDOM nr. 7:

"Om interessekampen
på gymnasene"
kr. 3,-

SMÅPLUKK

Ingeborg Sørensen (nr. 2 i årets Miss World-konkurranse) sier til radioens nye program Show-Biss: »Folk misforstår dette med missekonkurranser. Den egentlige hensikten er å skape mellommenneskelig forståelse og 'peace on earth'.» (7. des.)

Fra »Nattnytt» (Natt-ta-ta) 8. des.: Ødeleggelsen av fiskeredskaper på bankene i Nord-Norge har etter det Nattnytt har fått opplyst vakt begeistring i Europabevegelsen. »Se der,» skal en kjent tilhenger skadefro ha sagt, »vi kunne like godt valgt medlemskap.»

KRUTSJOV MOT CHOU

Herr Krustsjov

Kamerat Chou En-lai

Når man er i Albania hører man ofte små korte historier med brodden rettet mot Sovjet-revisjonismen. Her følger en som vi synes det er verd å bringe videre.

Krustsjov og Chou En-lai traff hverandre i 1963. Krustsjov tok straks til orde og begynte å skryte av klassebakgrunnen sin.

— Som du vet kommer jeg fra den russiske arbeiderklassen. Da jeg var ung levde mine foreldre under svært vanskelige forhold. Forresten har jeg hørt at du kommer fra en rik kinesisk kjøpmannsfamilie. Det er store forskjeller på oss to

.....
Chou En-lai:

— Du har helt rett. Men det finnes også likheter. Vi er begge klasseforrædere

PLATER

**

BØKER

**

PLAKATER

Oktober, Boks 8379,
Hammersborg, Oslo 1.

Røde Garde

Avisa til SUF(ml)

c/o Klassekampens distribusjon,
Boks 6179 ETTERSTAD, Oslo 6.
Postgiro 20 60 68.

adresse:

Ved utgangen av 2. verdenskrig var entusiasmen for Sovjetunionen og kommunistene i de fleste land stor. Sovjet, under ledelse av Sovjetunionens kommunistparti (bolsjevikene), hadde gjort en kjempeinnsats under krigen (ca. 3/4 av Hitlers soldater ble nedkjempet på øst-fronten), og stort sett var det nettopp kommunistene som ytte den mest konsekvente og prinsippfaste motstand mot fascismen og nazismen.

Kort tid etter innledes den kalde krigens periode, som i 50-åra videreføres med McCarthyismens heksejakt mot alle som overhodet kunne mistenkes for å ha hatt en venstreorientert bestefar.

Det var de politiske lederne for den amerikanske monopolkapitalen som gikk i spissen for dette. Mest kjent er den amerikanske justisministeren Joseph McCarthy og hans hjelpesmann Robert Kennedy. Allerede tidlig etter at krigen var over begynte forsøkene på å nedvurdere og svarte Sovjetunionen, SUKP(b) og i særdeleshet partiets leder, Stalin, ved blant annet å foreta sammenlikninger med det tyske nazipartiet og Hitler. Parallelt med dette innledes i alle kapitalistiske land en hets-kampanje mot progressive i alminnelighet og kommunister i særdeleshet. I USA blir f.eks. Charlie Chaplin nødt til å snike seg ombord i en båt og stikke av til Europa, mens politiet leter febrilsk etter ham. Han var mistenkt for kommunist sympatier, fordi han to ganger i 1941 hadde startet taler for at USA skulle kaste seg inn i krigen mot Hitler, med »kamerater»!

I Norge starter hets-kampanjen i og med statsminister Einar Gerhardsens Kråkerøy-tale 29. februar 1948. Gerhardsen er her ikke snau i sine talemåter. Kjernepunktet i talen er følgende:

»Den viktigste oppgaven i kampen for norsk selvstendighet, for demokratiet og rettssikkerheten er å redusere kommunistpartiets og kommunistenes innflytelse mest mulig.»

Om NKPs ledere sier han: »Som sine kampfeller i andre land er de i sine hjerter tilhengere av terror og diktatur.»

Kommunistene skulle riktignok ikke utsettes for noen hetsstemning, de skulle bekjempes med »åndelige» og »demokratiske» våpen, sa Gerhardsen.

La oss se litt på hvilke »demokratiske våpen» som ble brukt.

Noen dager etter Gerhardsens tale, vedtok Stortinget en ekstraordinær bevilgning på 100 mill. kroner til forsvaret. Politiet ble styrket, kupperedskapen ble skjerpet, og arbeidet med å gjennomføre en beredskapslov ble intensivert. Den 9. april 1948 (merk dagen) ble det i Stortinget opprettet en »spesialkomite» for behandling av spesielle utenrikspolitiske spørsmål. Formål: Å holde kommunistene utenfor. Det var liksom mer »demokratisk» å

opprette en ny komite med adgang bare for DNA-folk og representanter for de borgerlige partiene, enn å sparke NKP-representantene ut av utenrikskomiteen. Dermed fikk NKPs valgte representanter i Stortinget ingen opplysninger f.eks. fra Utenriksdepartementet om den utenrikspolitiske situasjon. NKP ble utelukket fra FN-delegasjonene, utenriksminister Lange sluttet å holde pressekonferanser hvor representanter for den kommunistiske pressen kunne delta.

I 1948 stilte kommunistene på Hydro seg i spissen for en større aksjon for å få arbeidstiden for rundskiftsarbeidere ved salpeterfabrikken på Eidanger ned fra 48 til 42 timer i uka. Kravet skrev seg fra Fagkongressen i 1931, men ifølge Gerhardsen og LO-formannen Nordahl var dette å »lage» aksjoner som ledd i russisk utenrikspolitikk!

Arbeiderne på Herøya var ikke av samme mening. På medlemsmøte etter medlemsmøte sluttet de opp om kravet. Da Herøya-arbeiderne truet med å gå til aksjon og gjennomføre en ny skiftplan på egenhånd, vedtok forretningsutvalget i Norsk Kjemisk at samtlige medlemmer i Herøya Arbeiderforening i så fall skulle bli ekskludert av forbundet! Et eksempel på »åndelige» våpen.

Selv om mange gjennomskuet DNA- og LO-ledernes falske spill, bidro den beinharde hetsen i »arbeiderpressa» og andre borgerlige media sterkt til å redusere NKPs innflytelse.

Ved valget i 1945 fikk partiet 11,9% av stemmene, og 11 representanter på tinget, mens det ved valget i 1949 fikk halvparten så mange stemmer og ingen representanter på tinget, på grunn av ny valgordning!

Arbeiderpartiet pisket opp en vanvittig hets. Mange steder var det lynsjstemning mot kommunistene, arbeidskamerater og naboer ble hisset mot hverandre, arbeiderklassen ble splittet og fornedret. Hvor djupt hetsen grep inn i arbeiderklassen får vi et bilde av når vi i 1948 finner mange eksempler på at hele partilag melder seg ut av NKP, og etterpå offentliggjør sine navn i avisene for å bli »reinvaske».

I borgerlig historieskriving har det vært vanlig å betrakte »kuppet» i Tsjekkoslovakia og NKPs godkjenning av dette, som årsaken. Slike påstander kan vi tilbakevise som historieforfalsking.

Faktum er at allerede i mars 1947, nesten ett år før »kuppet» i Tsjekkoslovakia, kjørte Haakon Lye og Martin den hellige Tranmæl ut beskyldninger av samme kaliber som kom i Gerhardsens Kråkerøytale. Denne prøveballongen sprakk riktignok, tida var ikke moden ennå. Men i 1948 kom påskuddet, »landsfaderen» åpnet slusene.

historiestudent

LANDSFADEREN

Einar Gerhardsen var statsminister i Norge fra 1945 til 1965, avbrutt i to korte perioder i 1954 og i 1963.

I 1948 holdt han den såkalte »Kråkerøytalen», som siden har stått fram som starten på den heksejakten som ble startet på de norske kommunistene tidlig på 50-tallet.

»Kråkerøytalen»